

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v „Katoli. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeziških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 177.

V Ljubljani, v torek 4. avgusta 1896.

Letnik XXIV.

Slavnosti na Bledu.

(Izv. dopis.)

Z Bleda, 3. avgusta.

Otvoritev letoviškega poslopja se je pričela s slavnostnim koncertom v nedeljo zvečer ob polu deveti uri. Letoviški salon se je bliščal v vsej svoji krasoti. Oprava je najelegantnejša, ki si jo misliti moreš, vse je v zametu, svili in pregrinjilih. Visoka ogledala, svečniki in lestenci krasijo z najlepšimi slikami okrašeni prostor. Lepa podoba Nj. Velikanstva se na pročelju ponosno dviga ter kaže na njega zveste sinove. Koncert se je vršil pri najizbranejšem občinstvu. Vse je bilo natlačeno polno in pri blagajni ni bilo dobiti zvečer več sedeža. — Vsa naša letoviška inteligencija je bila zbrana.

Počastilo je pa s svojo navzočnostjo koncert vse naše plemstvo, tudi visoke vojaške dostojanstvenike smo opazili. Težko smo že pričakovali pričetka, vsaj so nam že imena pričala, da se nam danes ponuja užitek samih umetnikov. Letoviški orkester je pričel z jedno najlepših ouvertur k operi Viljem Tell. Ze prvi zvoki so nam pričali o dobri akustiki dvorane. Vajeni smo poslušati letoviško godbo, a priznati moramo, da je šele pri koncertu pokazala svojo pravo zmožnost. Pri vsakdanjem igranju se nam zdi vse bolj mehanično, tu so pa svirali s pravim občutkom ter se vzlasti solisti pokazali kot pravi igralci dunajske opere. Na to je nastopila nam dobro znana gospodična Vrhunčeva. Slišali smo jo že večkrat, ko je se pela kot učenka »Glasbene Matice«, že takrat smo občudovali njen nežni, v srce segajoči glas, a danes nam je pokazala, da se je še nadalje izobraževala tri leta na dunajskem konservatoriju, se pokazala kot prava umetnica, ki bo gotovo nam Slovincem v čast kot operna pevka v daljnem Berlinu. Svetovali bi jej le, da bi nekoliko bolj razločno izgovarjala, da bi tudi besede razumeli.

— Nepoznata nam je se bila igralka na goslih, gospodična F. Bissiak, hči radovljskega odvetnika. Pozna se jej, da ima izbornega učitelja in veliko nadarjenost.

Gospodičina je za svoje velikanske vspehe še jako mlada, najsmeleje skoke je z največjo lahkoto in sigurnostjo zmagala ter obeta postati prava virtuosinja na goslih.

Duša vsega koncerta je pa blejskim gostom tako priljubljeni junaški tenor gosp. Trtnik. Ze lansko leto so naši gostje občudovali njegov lepo doneči močni glas, ter mu prirejali burne ovacije pri njegovih nastopih. Letos je naše slavno občinstvo že komaj čakalo, da zopet vživa njegov čaroben glas. Njegovo izgovarjanje je tako natančno, razločno in umavno, kretanje, vsa obnaša tako naravna, da se človeku prikupi že njegov nastop. Brali smo kritike prvih strokovnjakov o njegovih nastopih v tujini, radi tega vemo, da bi umetniku ne bila pogoda naša ocena, a burno in živahno odobravanje svedoči naše laskavo priznanje. Pravi mojster je vzlasti v nežnem piano, ki prodere v dno čutečega srca. Na glasovirju je spremljala tukajšnja letoviščarica iz imenitne dunajske družine Elvira K. Tako je ustregla, ker jim je že trda šla za spremljevalca, rešila odbor iz zadrege ter svojo nalogo tako častno rešila. Dodala je tudi lepo Rubinsteinovo skladbo v a moll, ki jo je igrala na pamet z vso preciznostjo. Najlepša je pa bila zadnja točka, v kateri sta oba naša slovenska pevska umetnika nastopila. Odobravanja ni bilo ne konca ne kraja, umetnika sta šla z odra odideča z lepima vencema. Tako sijajno se je vršil prvi koncert, ki je bil večinoma v slovenskem jeziku.

Drugi dan smo pričakovali ministerskega predsednika.

Vse se je pripravljalo na dostojen vsprejem. Ulice so se snažile, mlaji postavljali ter obešale zastave. Na letoviškem poslopju je vihrala sloven-

ska trobojnica in pa cesarska zastava. Na Trbižu je pozdravil ministerskega predsednika, ki se je pripeljal v osebнем vlaku, deželni predsednik baron Hein ter se pripeljal z njim do kolodvora Lesce, ki je okusno ozaljšan. Tu ga pozdravi naš veleč. gosp. dekan Janez Novak, okrajni glavar in predsednik letoviškega odbora dr. Alfonz Mosche. — Slednji ga pristrčno nagovori ter ga pelje v elegantno opravljeno kočijo. Na prvem vozu sedita dr. Mosche in okrajni glavar, na drugem predsednika, tretjem spremstvo visokega gosta. — Pred Mallnerjem so ga čakale razne korporacije za dostojen vsprejem, katere je uredil uradnik okrajnega glavarstva gosp. Domicelj. Šolska mladina je praznično pripravljena in lepo uvrščena stala v najlepšem redu. Ves oficijelen vsprejem pa se je vršil na Mallnerjevem vrtu. Najprvo predstavi okr. glavar domača g. duhovnika, veleč. g. župnik ga nagovori slovenski. Potem se mu predstavi odbor letoviškega društva in potem občinski odborniki, ki so bili v lepi narodni noši. Gosp. župan ga pozdravi slovenski, izraža v svojem govoru veselje za izvanredno čast, ki jo kraju izkazuje Prevzvišeni, ter izraža željo, da bi v največjem veselju prebil te kratke ure. Badeni ga vpraša, če zna tudi nemški, in ko mu pritrdi, se začne z njim razgovarjati o razmerah tukajšnjega kmeta, če je kaj prida zadolžen. Zelo se mu je dopadala tudi lepa kmečka obleka. Na to ga pozdravi v imenu krajnega šolskega sveta predsednik gospod Verderber in pa načelnik požarne brambe.

Po vsprejemu se je podal v svoje sobe hotel Mallner ter zajuterkoval. Ves nastop Badenijev je kaj živahen, nima nikake napetosti ter je prijazen z vsakim. Inteligencija je čakala na to ministerskega predsednika v letoviški hiši. Okolu polu 12. ure se nam naznani prihod. Vojaška godba Belgijcev se je postavila ob letoviški hiši ter tesno smo pričakovali pravo slavnost dneva. Najprvo se pripelje baronovka Hein s prvim blejskim kavalirjem

LISTEK.

Od Adrije.

Gradež, 27. jul.

7. Zdravišče za škrofulozne otroke.

Povejmo še nekoliko o zavetišču za škrofulozno deco.

Ob pristanišču se dviguje precej snažno, dvonadstropno poslopje. Ako vstopiš, iznenadi te prijazna okrogla avla, z dvema doprsnima kipoma. Daljno pot prestriže ti vratar. Ko mu razodeneš, kako in kaj, pokaže ti pisarno matere prednice, ki rada dovoli, da obišeš otroke in prihajaš na vrt.

Na vrtu se ti zdi, da si v ljubljanskem Marijanišču. Tu skačejo in vpijejo otroci, kakor sploh znajo. — Deca mora ostajati ves dan zunaj, da je bolj na zraku. Ločena je v skupine. Lahki, Nemci, Slovinci imajo posebne oddelke in določene klopi, da se lažje red vzdržuje. Kakor sem videl, dolg čas ni; z raznimi igrami si otroci pomagajo, in se vedejo, kakor bi bili na domačem dvorišču.

Slovincem — s Kianjskega, za druge ne vem — bilo je letos 20. Največ je Italijanov, pa tudi

Dunajčanov je veliko. Prav na zadnje so letos došli otroci iz Tridenta. Vseh skupaj jih je okoli 180.

Omenili smo že, da se je zavod ustanovil l. 1873. Sprva jih ni bilo več kakor po 15—20 na leto; sedaj vedno prostora zmanjkuje. Pokojni nadvojvoda Albrecht volil je zavetišču 30.000 gld. pod pogojem, da se vsprejme vsako leto gotovo število Dunajčanov. Nastopno pomlad se bo na novo zidalo, in prostori povečali.

Kopajo se otroci vsak dan dvakrat, deklice posebej, dečki posebej. Otroci iz zavetišča imajo lastne kabine na obali. Nekateri teh otročičev so usmiljenja vredni. Jedni so obvezani na vratu, jedni na rokah, jedni na nogah, jedni na očeh, jedni so šepavi, da hodijo po brglah — dve deklici nosita nosača na nosalih k morju, ker ne moreti nič hoditi; jedni so sicer na videz zdravi, pa so bledični, kar je znamenje, da vendar pravega zdravja nimajo. Kako bi tem revčkom privoščil vsem, da se zdravi povrnejo k svojim starišem.

Čul sem, da otroci res dobro okrevajo. Ostanejo pa v zavetišču 50 dni. Za vsak dan je treba plačati 1 gl. Seboj morajo prinesiti otroci trojno perilo. Hrane dobivajo petkrat na dan.

Zavetišče vodi poseben odbor v Gorici. V tem

odboru je več goriških plemenitnikov; tajnik mu je neki gospod Christofoletti. Kedor ima s hospicem opraviti, obrne se na vodstvo v Gorici.

Ta odbor izvršuje res veliko delo krščanskega usmiljenja, da skrbi za revne, škrofulozne otročiče. Koliko otrok bi zgodaj umrlo, ali pa hiralo, če bi se za-nje v mladosti ne poskrbelo. Gotovo se bori ta odbor tudi z mnogimi težkočami, ki ne izostanejo pri dobrodelnih zavodih. Vse te stvari nam niso natančno znane, ker jih ne moremo opazovati od blizu, vendar mislimo si jih tako.

Jedno reč si vendar usojamo pripomniti. Voditeljice v zavetišču so sestre usmiljenke iz Inomosta. Te so nam porok, da se po možnosti skrbi za krščansko vodstvo in nadzorstvo v hiši. Otroci molijo vsak večer rožni venec. Ob nedeljah gredo ob 8. k sv. maši v farno cerkev. A kapele ni v hiši, in tudi pridige otroci celih 50 dni nič ne slišijo. Rekel bi pa, da ni za te otroke brez vse nevarnosti. Casa imajo veliko, družina je velika, in otrok je največ iz mest, in znano je, kako poredneži so med mladino po mestih. Posebno Dunajčani so jako premeteni. Gotovo bi bilo koristno, da bi ti otroci v zavetišču prejimali ob nedeljah vsaj nekoliko verskih opominov. Ko sem bil v službi v L., so tamkaj blizu

grofom Aichelburgom. Imela je križec na prsih ter imponirala vsem s svojim elegantnim nastopom. Na to se pripeljeta predsednika, ter za njima deželni odbor pod načelom deželnega glavarja. — Vojaška godba zasvira ter vsa gospoda se poda v salon letoviske hiše. Tu nastopi gosp. dr. Mosche ter spregovori sledeče:

Ko je prišel v našo deželo v prvi četrtini našega stoletja slavni angleški potovalec in pisatelj Sir Humphrey Dary ter zagledal kras lepe alpske narave, je vzkliknil: „Dolina od Ljubljane do Kranjske Gore je najlepša, kar sem jih videl v Evropi.“ V tej dražestni dolini je pa Bled okinčan od lepega venca Alp, iz katerih štrli ter se ponosno dviga sivolasi Triglav. Tudi to je videl ta slavni Anglež in je pravil okolo o lepi, prikupljivi legi našega kraja. To je bila prva dobra vest o našem Bledu. Potem je bilo zopet vse tiho. Tudi ko so se alpske doline Švice, Tirolske in Solnograške odprle prometu tujcev, je ostal Bled nepoznat in neimenovan. Še le v petdesetem letu našega stoletja so pričeli turisti naudušeno praviti o njem. Toda le počasi je prodril glas v tujino, čeravno bi ta kras, ta biser, naš divni Bled zaslužil, da bi ga javno in splošno poznali. Drigale so se sicer na obrežju vile, toda tujci se še niso mnogoštevilno oglašali, čeravno so dohajali turisti, ki se niso mogli navzeti lepote in krasote.

Stiri leta so minula, ko so se zbrali nekateri možje na Bledu ter osnovali društvo, društvo blejskega letoviskega poslopja, ki ima sezidati letovisko hišo in napraviti tujcem lastni dom. Neumorno se je trudilo to društvo, danes je pa doseglo svoj namen. Največje težave so bile v finančijelnem oziru, toda tudi te so se zmagale. Z mnogim naporom se je postavilo to delo, ki ni samo v kras za Bled, temveč povzdiguje tudi kulturni napredek. K izvršitvi tega dela moram častitati ne samo zdravnišću Bled, temveč tudi celi kranjski deželi, častitati pa je tudi onim možem, ki so si s tem delom postavili spomenik svoje nesebičnosti in požrtvovalne delavnosti.

Ko izročamo to hišo in nasade javnosti, katerej so tudi odločeni, se moramo spominjati onih, ki so k tem pripomogli in na kateri koli način delo pospeševali. V prvi vrsti se moramo spominjati visoke vlade in deželnega odbora, ki sta uradno pospeševala naše podjetje.

Slovenski nadaljujoč: Dežela Kranjska, naša lepa domovina, je izdatno pripomogla, da se je naše podjetje posrečilo ter smo postavili to hišo tudi njej na čast. Iskreno zahvalo torej izrekamo na tem mestu visokemu deželnemu zboru in deželnemu odboru za nam dovoljeno podporo. Naj bode ta hiša spomenik domače požrtvovalnosti in narodnega napredka. Nemško: Potem se moramo spominjati naše velike dobrotnice, kranjske hranilnice v Ljubljani. Kedar je treba v deželi in zunaj nje solze brisati, je dobrotna roka tega zavoda radovoljno pripravljena, povsodi je v prvi vrsti, kadar je treba v deželi povzdigniti vzgojo, omiko in napredek. Tudi tu je bila nje modra uprava takoj pripravljena pomagati, tako da je naše delo prav za prav njeno delo. Čut hva-

kaznjenci iz posilne delavnice iz Ljubljane delali novo cesto na R. Bili so večinoma Lah. Vodstvo kaznilnično obrnilo se je do g. župnika, ali ne bi mogel kaznjencem ob nedeljah nekoliko pridigati. Ker je umel laško, storil je to z veseljem. Znano je, da je tudi po ječah pri sodiščih vpeljan redni verski pouk. To je hvalevredno. — Menimo, da bi se kaj takega dalo tudi v zavetišču izvesti, in to tem lažje, ker ob zdravilni sezoni se ne bi težko dobili duhovniki, večši raznih jezikov, da bi ta posel prevzeli.

Tudi na domačo kapelico bi se morda ob prezidavanju lahko mislilo.

Sicer pa je zavetišče velika dobrota ne samo za Primorje, ampak tudi za druge kronovine.

Pristavim, da so v morju znamenja za posamezne oddelke. Samo po sebi je umevno, da so predpisani potrebni kostumi. — Kadar je kopalcev veliko, je v morju nenavadno živahno. Po vodi brodiš in plavaš, kakor ti je ljubo. Tu vidiš cele bitke na vodi, celo stari gospodje postanejo otročji. Ako te veseli poskusiti v čolnu, lahko ga odvežeš in se voziš po morju. Ali čoln je večkrat revež. Kadar ga dobi mladina v roke, naloži se jih toliko, da se čoln potopi. Treba ga je vzdigniti, vodo izprazniti; to je krika, da je veselje. Najbolj glasni so Lah.

ležnosti me žene, da poudarjam velike zasluge hranilnice ter jej izrekam pristržno zahvalo. Spomniti se moramo tudi one visoke gospe, ki se je v potresni katastrofi velikodušno in na res požrtvovalen način kazala kot mili angelj, gospe, ki je v svoji plemenitosti prevzela tudi pokroviteljstvo našega društva. Ponosni smo, da imamo na čelu gospe, katere visoke čednosti vé tudi naš mili cesar ceniti. To je gospa Olga baronovka Hein, rojena grofica Apraxin, soproga našega deželnega predsednika. Naj se mi dovoli, da jej izrekam iskreno zahvalo za nje zdato pomoč pri naših delih. Nazadnje se moramo še zahvaliti ministerskemu predsedniku grofu Badeni, ki se je potrudil, nas osebno s svojo navzočnostjo počastiti, čegar prisotnost smatramo kot priznanje našega lojalnega in cesarju zvestega mišljenja, kot željo, da bi vladar rad spoznal naše krajevne razmere in potrebe.

Vsi zbrani prisostvujete danes kot botri tega novorojenčka kranjskega napredka. Prosim vas, da ste priča blagoslovljenja kamena, ki je sklep našega zidanja. V ta namen se položi spomenica, ki naj priča poznim rodovom o naših težajah, trudih in naporih. Prosim, da jo podpišete. Glasi se tako-le:

V letu Gospodovem 1896 (v ponedeljek dne 3. avgusta), ko je vladal na Avstrijsko - Ogerskem Njega Veličanstvo presvitli cesar in kralj Fran Josip I. iz slavne Habsburške-Lotrinške rodovine, ko so bili v Avstriji Njega Prezvzišenost grof Kazimir Badeni ministerski predsednik, v vojvodini Kranjski Viktor baron Hein deželni predsednik in Oton Detela deželni glavar, položil se je ta poslednji kamen zdravniškemu poslopju na Bledu v znak dovršitve zdravniških stavb in nasadov. Zdraviško poslopje in nasade ustvarila je požrtvovalnost in trud udov zdravniškega društva na Bledu in veledušnost kranjske hranilnice v Ljubljani in dežele Kranjske.

Tu sledije podpisi članov tega društva, nekaj čez 30.

Načelnik društva, odkar se je ustanovilo, je dr. iur. univ. Alfonz Mosche, odvetnik v Ljubljani, bivši deželni poslanec in občinski svetovalec ljubljanskega mesta; načelnikov namestnik je Fran Tirmann, hotelir in solastnik hotela Lujizino kopališče na Bledu; odborniki so: Ivan Mallner, Ivan Weitzer, veletržec na Dunaju in Oton Wölfling, trgovec na Bledu.

Leta 1892 kupilo se je zemljišče za zdravniške stavbe in nasade, leta 1895 se je pričelo zidati letovisko poslopje in se je isto izgotovilo leta 1896 ter izročilo javnemu prometu, načrt je izdelal Anton Wolf v Ljubljani in kranjsko stavbeno društvo je dovršilo stavbo pod njegovim nadzorstvom. Povodom položitve poslednjega kamna so se vršile velike slavnosti pod pokroviteljstvom soproge c. kr. deželnega predsednika kranjskega gospe Olge baronice Hein roj. grofice Apraxin.

Zdraviško poslopje in nasadi naj bodo deželi kranjski in bleškemu kraju v čast in kras, zdravniškim gostom pa v razveseljevanje.

V to pomozi Bog! Ko prebere spomenico nemški in slovenski, se podpišejo prve glave. Na to gredo na verando, kjer je domači g. župnik blagoslovil sklepni kamen. Po blagoslovu so prvi veljaki udarjali trikrat s kladivom na kamen.

Prva baronovka Hein z geslom: „Veselite in sloga naj vlada v tej hiši“. Poslednji udari gospod Mosche ter spregovori: „Ko smo izročili Vsegamogočnemu delivcu milosti v varstvo to hišo, spominjajmo se še našega posvetnega očeta, v čegar rokah je vse dobro, plemenito in lepo, spominjajmo se našega najljubeznivega očeta Veličanstva in kralja Fran Josipa“.

Vojaška godba zasvira cesarsko, topiči zagrmе ter zaore navdušeni „Živio“ in „Slava klici“. Tu se oglasi še deželni predsednik, ter v svojem govoru povdarja, da je slavnost sicer lokalnega pomena, pa smo navzoči vse jedno zastopniki iz vse Kranjske. Ljubezen naše lepe domovine, dejal je slovenski, nas je združila; lepota tega divnega kraja nas je tu sem privabila.

Izrazil je le še željo, da bi bila ta hiša vsem tujcem v veselje in v čast kranjske dežele. S tem se je končala slavnost, Badeni si nato ogleda vse prostore ter se poda v svoje stanovanje.

(Dalje sledi.)

Krivo računajo.

Iz Zagreba, 24. julija.

Mažarski časopisi, med njimi v prvem redu „Pester Lloyd“, pišejo z največjim zadovoljstvom o

romanju naših Hrvatov na milenijsko razstavo v Budimpešto. Mi smo to pričakovali ter trdili, da bodo po številu naših romarjev Mažari sedili in sklepali o naši privrženosti do mažarske države. Do zdaj je obiskalo mažarsko razstavo do 8000 Hrvatov in „Pester Lloyd“ je že to število dostatno za njegove vrtoglave sklepe, češ, da so zdaj Hrvati že v njegovem taboru in hrvatska opozicija je popolnoma obnemogla, ker ni mogla zadržati teh romarjev doma, nego so vkljub odgovaranju od strani opozicijskih časopisov vendar le sledili svojim najboljim svetovalcem, vladnim privrženecem. „Pester Lloyd“ seveda molči, kako so se ta potovanja prirejela, koliko so se morali truditi veliki župani in kotarski predstojniki, da so nagovorili in zbrali toliko ljudi, če tudi la-ti niso trebali potovati na svoje troške, nego na občinske, katere bode moral narod seveda sčasoma povrniti.

Temu časopisu se samo malo čudno zdi, da je bilo toliko kmetov; nam je pa to čisto jasno, kajti inteligencija, razven učiteljev, ki so bili tudi vsi komandirani, si ne da zapovedati niti po kotarskih predstojnikih, niti po velikih županih, zatorej je bila do zdaj tudi sploh tako slabo zastopana. Kako malo mari inteligencija za to mažarsko slavo, je najbolji dokaz prebivalstvo mesta Oseka, na katero so vendar Mažari brez dvoma računali. Tudi le-ti niso prišli, kajti premalo se jih je oglasilo za nameravani skupni izlet in vlak ni mogel oditi v Budimpešto.

Iz Hrvatskega pa dozda še ni bilo nobenega skupnega izleta. Kaj se je zgodilo s pozivom ministra trgovine na zagrebško obrtno-trgovinsko komoro, je čitateljem že znano in zagrebški obrtniki so ostali raje doma, nego da potujejo na troške dotične komore. Ravno tako se je moral odgoditi izlet, ki ga je hotela osnovati zagrebška županijska oblast, kajti izletnikov ni bilo. Nedavno so hoteli neki mažaronski trgovci in njihovi pomočniki napraviti skupni izlet v Budimpešto, ali glej, 70 njih drugov se je vzprotivilo temu. Čudimo se, da so jedini učitelji tako pokorni in da potujejo brez odpora; sami vedó seveda najbolje, zakaj, ker bi jih drugače čakala progonstva razne vrste. Tako je tedaj s temi potovanji in vkljub temu, kakor vidimo, se mažarsko časopisje veseli, da je vendar-le zmaga mažarska državna ideja na Hrvatskem in da vedno bolj napreduje, opozicija pa zgubi vedno več svojih privrženecv.

Je-li ta sklep iz omenjenih pojavov resničen, more lahko vsakdo presoditi. Morda Mažari sami ne verjamejo to, kar pišejo, kajti oni se še sedaj v tem pogledu oslanjajo na našega bana, da privede Hrvate na ono stezo, ki pelja do pravega cilja, in vendar je po njih trditvi to delo že zdavnej dokončano, opozicija razbita in državna ideja od vseh priznana. Zdaj posle dvanajstletne uprave se smatra ban še vedno za potrebnega krotitelja opozicijskih življev na Hrvatskem. Kako se to slaže? Ravno s tem, da so Hrvati z današnjim stanjem nezadovoljni in da je opozicija zdaj morda mnogo številnejša, nego ko je začel sedanj ban vladati in upravljati, le zedinjena ni, na kar naši nasprotniki zdaj najčvršče računajo; ali mi upamo, da brez koristi; ko pride do skrajnosti, zedinimo se tudi mi in takrat se bode videlo, kdor krivo računa. Trditev mažarskih listov, da je ban provzročil razkol v naših opozicijah, je tudi popolnoma neosnovana. Naše opozicije so razdeljene, ali so vse tri proti sedanjemu sistemu, nobena ga ne podpira, nobena ne brani nazore banove, vsaka se bori na svoj način proti sedanjemu stanju na Hrvatskem in vse tri želé slobodno in jako Hrvatsko.

Resnica je pa, da naše opozicije ne ravna jo modro, da se bojujejo razdeljeno vsaka za-se in da se med seboj slabé radi nevrednih osebnih zadev. Če morajo Mažari že pri sedanjem stanju naših političnih okolišnosti računati na poznato dosledno njegovo delovanje, kako bi se morali oslanjati nanj, da vsa opozicija v jednom taboru. In če se je moglo vkljub dvanajstletnemu poznatemu delovanju nasproti razcepljeni opoziciji namamiti na milenijsko razstavo le 8000 večjidel kmečkega prebivalstva, koliko je osnovana pri Mažarih nada, da se razširi njihova ideja med Hrvati v prihodnje, ako se opozicija zedini ter složno odbija vse njihove za nas nevarne osnove.

Le slope trebamo, da se rešimo, da zedinimo ves narod, ki je sposoben in zrel, da zavzame v naši državi vrlo važno pozicijo na jugu vkljub vsem spletkam mažarskim in laškim, ki nam zapirajo pot

do naše samostalnosti ter v svojem poslu vspevajo radi naše nesloge.

Okrožnica Leona XIII. o jedinstvu cerkve.

(Dalje.)

7. Da bi dosegel to jedinstvo v vladanju, ustanovil je Gospod primat in je kot svojega prvega namestnika postavil sv. Petra in le njega, ter mu dal to najvišjo oblast:

„Katera in kakšna da je ta najvišja oblast, katero naj vsi kristjani ubogajo, ne moremo drugače določiti, kakor če spoznamo in vemo Kristusovo voljo. Gotovo je Kristus kralj na veke in ne neha nevidljiv iz nebes svoje kraljestvo na veke vladati in varovati. Ker pa je hotel, da je to kraljestvo očitno, moral je odločiti nekoga, ki bi bil njegov namestnik na zemlji, potem ko bo sam odšel v nebesa: „Če pa kdo pravi, Kristus je jedna glava in jeden pastir, ki je jedini ženin cerkve, ta odgovor ne zadostuje. Očividno je namreč, da Kristus sam zakramente v cerkvi deli, on je, ki kršči, on, ki grehe odpušča, on je pravi duhovnik, ki se je daroval na altarju križa in po čegar moči se vsak dan njegovo telo na altarju posveti. Ker pa ni po telesni prisotnosti hotel biti navzoč pri vseh vernikih, zato je izbral služabnike, po katerih je hotel one zakramente vernikom deliti, kakor smo zgoraj (Pog. 74.) rekli. Ravno tako moral je komu naročiti, naj kot njegov namestnik skrbi za celo cerkev, ker je hotel cerkvi svojo prisotnost po telesu odtegniti. Zato je dejal Petru pred vnebohodom: Pasi moje ovce“ (S. Tom. Akv. C. gent. I. IV, c. 76.).

Jezus Kristus je toraj cerkvi dal Petra za vrhovnega glavarja in določil ob enem, naj bi ta služba, katero je v občni blagor na veke ustanovil, prešla na naslednike po podedovanju, da bi Petrova oblast tako vedno ostala. Gotovo nikomur drugemu ni dal te imenitne obljube ko samo sv. Petru: „Ti si Peter (skala) in na to skalo bom zidal svojo cerkev“ (Mat. 16, 18.).

„Petru je govoril Gospod in le njemu jedinemu, da bi na jednem jedinstvo ustanovil“ (S. Pacionus, Ad Sempron. ep. 3, n. 11.). — „Nikogar prej ni ogovoril, imenuje njegovega očeta in njegovo ime (blagor ti Simon Bar Jona [t. j. sin Jonov]), pa ne pusti več, da bi ga klicali Simona, kakor da si ga hoče že tedaj glede na svojo oblast narediti za svojo lastnino, ampak v prikladni podobi ga imenuje Petra t. j. Skalarja, ker hoče na njem svojo cerkev ustanoviti“ (S. Cyrillus Alexandrinus, In Ev. Joan. I. II. in c. 1, v. 42.).

Iz teh besed je razvidno, da stoji po božji volji in povelju cerkev na sv. Petru, kakor hiša na temelju. Bistvo in pomen temelju je pa v tem, da trdno veže različne dele hiše kot trden sklep in da služi celi stavbi kot zveza neporušljivosti in trdnosti; če se pa temelj odstrani, pade vse poslopje. Peter je toraj tisti, ki vzdržuje cerkev in jo čuva z neporušljivo vezjo jedino in trdno. Kdo pa more tako važno nalogo izvršiti, brez oblasti ukazovati, prepovedovati, soditi, oblast, ki se v pravem pomenu imenuje jurisdikcija? Le po tej oblasti obstoje državne in javne družbe. Prvenstvo časti in ona brezpomembna oblast svetovati in opominjati, ki jo imejejo „vodstvo“, ne more nobeni družbi koristiti mnogo niti za jedinstvo niti za trdnost.

To oblast pa, o kateri govorimo, razlagajo in potrjujejo one besede: „In peklenska vrata je ne bodo zmagala? — Koga pa, ali skalo na kateri zida Kristus cerkev? ali cerkev? Izraz je nekoliko dvoumen: ali je mar jedna in ista stvar skala in cerkev? To se meni resnično zdi; niti skale, na kateri je sezidal Kristus svojo cerkev, niti cerkve ne bodo zmogla peklenska vrata“ (Origenes, Comm. in Matth. Tom. XII. n. 11.).

Pomen teh nebeških besedij je: nikdar se ne bo posrečilo sovražnikom, vidnim in nevidnim, naj še tako moč, take zvijače uporabljajo, da bi cerkev na Petra zidana, podlegla ali sploh kako se zgubila: „Cerkev, kot poslopje Kristusovo, ki je modro sezidal svojo hišo na skalo, je peklenskim vratom nepremagljiva, vsacega pa, ki je izvan nje, uničijo, zoper cerkev samo pa ne zamorejo nič“ (Origenes). Bog je tedaj svojo cerkev ročil Petru, da jo zavedno kot nepremagan varuh čuva. Zato mu je pa tudi dal potrebne oblasti: kajti za to, da se kaka človeška družba vresniči in uspešno varuje, potrebno je, da ima varuh tudi moč ukazovati. Jezus je tudi še pristavil: „In tebi bom dal ključ nebeškega kraljestva“.

Jasno je, da tudi tu govori o cerkvi, katero je malo prej imenoval svojo in katero je hotel na Petru kot na temelju sezidati. Cerkev pa ni podobna samo poslopju ampak tudi kraljestvu in vsakdo ve, da ključ pomenijo oblast. Ko tedaj Jezus obljubi, da bode dal Petru ključ nebeškega kraljestva, obljubi tudi, da mu da oblast in pravico do cerkve: „Sin je naročil Petru, naj vero v Očeta in vanj po celem svetu razširja, in dal je umrljivemu človeku vso oblast v nebesih, s tem, da mu izroči ključ, njemu, ki je cerkev po celem svetu razširil in pokazal, da je trdnost ko nebo“ (S. Joan. Chrys. Hom. 54. in Matth. n. 2.).

S tem se skladajo tudi besede: „karkoli boš zvezal na zemlji, bo zvezano v nebesih, in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih“ (Jan. 21, 16. 17.).

Pomen vezanja in razvezovanja je ta: kdor ima pravico vezati in razvezati, ta ima pravico in oblast postaviti, soditi in kaznovati. Ta oblast pa je tako razsežna in uplivna, da Bog vse potrdi, kar ta oblast ukrene. Tedaj je najvišja in najmanj odvisna oblast, ker nima na zemlji nikogar nad sabo in obsega celo cerkev in vse, kar je nji izročenega.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Poslovni red državnega zbora. Komaj so poljski listi objavili poročilo iz Dunaja, da državni zbor ne bode razpuščen, prinašajo že razni listi poslovni red za zadnje zasedanje državnega zbora. „Narodni Listy“ poročajo o tem, da dan še ni določen, na kateri se otvori jesensko zasedanje, vendar je pa sklenjeno, da se snide poslanska zbornica v drugi polovici meseca septembra. Takoj pri otvoritvi predloži finančni minister Bilinski proračun za leto 1897 in pojasni posamezne točke. Proračun mora nato odsek tako naglo prebrati, da ga do božičnih počitnic odobrite obe zbornici. Mej tem časom se peča poslanska zbornica s preosnovo domovinskega zakona, novelo k zakonu o borznem davku, eksproprijacijskim zakonom za brzojav in telefon, davčno reformo in nekaterimi manjšimi predlogami. Glede predlog o ponovitvi pogodbe z Ogersko se naglaša, da so sicer skoro do cela dovršene, vendar pa se ne predložijo poprej zbornicami, dokler vlada ne dobi zagotovila, da jih rešita še sedanja parlamenta. Poslednje pa najbrže ne bode mogoče, in tako so preloži ta kočljiva stvar za poznejši čas.

Mejnaročni socialistični kongres je minulo soboto zaključil svoje „plodonosno“ delovanje. Trajal je teden dni; od tega časa so se porabili prvi trije dnevi samo v to, da so se zborovalci kregali mej seboj, šele četrty dan je predsednik z ostro besedo pokazal zborovalcem, da jih sestrskani delavci širnega sveta niso poslali zato v London, da bi s prepirom zapravljali njihove krvavo prislužene denarje. V teku posvetovanja so se vsprejele splošno znane resolucije; kar je mej temi dobrega, pobrali so iz že davna odobrenih krščansko-socialnih načrtov. Pri včerajšnjem posvetovanju se je sklenilo, da se ustanovi mejnarodna agentura, ki bi opozarjala na velike kombinacije kapitala, vsprejeli so se predlogi glede železnic, rudokopov, tovarn, odprave tarifov in premij, osemurnega delavnika, zborovalne pravice, stavk itd. ter se naglašalo, da se morajo slavnosti prvega majnika porabiti v to, da se agituje za osemurni delavnik in odpravo militarizma. Konečno se je sklenilo na predlog delegata Liebknechta, da se snide prihodnji kongres v l. 1899 v Nemčiji. Angleški delegati so bili pri tem posvetovanju zelo slabo zastopani in je bila debata zelo burna.

Položaj Krete. V zadnjem času provzročuje Kreta posebno veliko pozornost v angleškem časopisju. Pred vsem se pa odlikuje „Times“, ki objavlja dva članka o krečanskih razmerah in v katerih obširneje piše o nameravani blokadi otoka Krete. To misel je sprožila Rusija, ki bi s tem činom rada pomagala sultanu in se s tem pokazala varuhinjo »zatirane« Turčije. Po mnenju „Timesa“ je pa to za Rusijo zelo neugodno, ker ji je izročena tradicionalna naloga, da varuje kristijane na orijentu. Tudi Nemčija se ne more vmešavati v to zadevo, ker zasleduje samostalno politiko na vzhodu; Italija ima pa itak sama seboj dovolj opravila. Preostaja nam torej, pravi imenovani

list, jedina Avstrija in grof Goluhovski je baje že izjavil, da je voljan poseči v to vprašanje. Takoj v drugem članku pa pojasnjuje „Times“, da se Anglija ne more udeleževati pri nameravanem podjetju, ker noče nastopiti kot orožnik sultanov, marveč želi pomagati samo onemu, ki bo s svetom in dejanjem pomagal sultanu do prejšnje veljave na Kreti. — Iz navedenega se razvidi, da nobena velelast ne kaže dovolj poguma, energično poseči v pereče vprašanje, marveč hodijo okolu njega ko maček okrog vroče kaše. Sicer pa tudi ni dovolj razvidno, komu hočejo pomagati velelasti z nameravano zaprtijo. Iz članka, katerega objavlja „Times“, je razvidno, da je mogoče oboje, namreč da pomagajo sultanu ali pa zatiranim krščanskim prebivalcem. Vsekako bi bila največja krivica, ako bi velelasti priskočile na pomoč sultanu, mesto da bi se usmilile ubogih, zatiranih prebivalcev.

Vstaja na otoku Pinos. Minuli teden nam je sporočil brzojav, da se je zanesla vstaja iz Kube tudi na bližnji mali otok Pinos, katerega je odkril pred 402 letoma Kristof Kolumb. Na otoku prebiva sedaj kakih 2000 od ropa se živečih prebivalcev, kateri so bili ves čas vstaje tajni zavezniki španskih nasprotnikov. V pričetku vstaje so pošiljale španske oblasti tu sem sumljive ljudi v zapor, katerih je sedaj nekako 200 po raznih ječah. Ti so se minuli teden uprli, pobegli iz zaduhlih prostorov ter se združili s približno 300 slobodnimi otočani. Združenimi močmi so potem napadli mesto Nueva Gerona, vendar se jim pa ta napad po poročilu španskih listov ni posrečil, kajti vladne čete so jih baje popolno obkolile in uporneže utaknile zopet v ječo. Koliko je resnice v poslednjem poročilu, sedaj še ni možno določiti, vendar pa ne more biti veliko razlike mej tem in navadnimi uradnimi poročili, ki vse drugo javljajo, le ne resnice. Ako se posreči tem vstašem prodreti in premagati španske nasilnike, potem imajo kubanski vstaši na otoku Pinos prav dobro zaslombo in nemogoče ni, da se združeni moči popolno osvobodita španskega jarma.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. avgusta.

(Grof Badeni v Ljubljani.) S posebnim vlakom, ki je vozil neposredno za navadnim jutranjim vlakom, prispel je danes proti osmi uri ministerski predsednik grof Badeni v Ljubljano. Po vseh kolo-dverih na gorenjski progi je bilo navzočega mnogo občinstva, predstojniki občin, ki so pozdravljali ministra Badenija. Iz Št. Vida nad Ljubljano se nam poroča, da so bili na kolodvoru zastopniki občine, čitalnice, rokodelskega društva ter da so topiči pokali, ko je vlak drdral mimo Št. Vida. — V Ljubljani na kolodvoru so pričakovali grofa Badenija dvorni svetnik Šemerl, mestni župan Hribar, fml. Hegedüs, okrajni glavar Gozzani in mnogo drugega odličnega občinstva. Župan Hribar je nagovoril ministra v slovenskem in nemškem jeziku ter izražal čutila veselja, ki navdajajo Ljubljančane brez razločka na narodnost in stan, ko pozdravljajo v svoji sredi prvega svetovaleca cesarjevega. Grof Badeni se je županu zahvalil za lep vsprejem ter omenil, da je njegova dolžnost, obiskati vse posamezne kronovine. Da je Kranjska med prvimi, katere obišče, je vzrok katastrofa, ki je zadela to deželo; on se želi osebno prepričati, v koliko si je že dežela opomogla od tega hudega udara. — Ljubljana kaže danes jako slovesno lice. Hiše so večinoma vse okrašene s cesarskimi in narodnimi zastavami, vzlasti po onih cestah, keder se je grof Badeni vozil. Mnogo tujcev je bilo ta dan opazovati v Ljubljani. Minister je v teku dneva obiskal razne šolske in dobrodelne zavode, urade itd. Ob ednajstih je vsprejemal razne deputacije. Pozdravil ga je prevzvišeni gospod knezoškof s stolnim kapiteljnom, ki mu je izrazil zahvalo za zdatno podporo, katero je država naklonila deželi ob potresu. Minister je odgovoril, da ga veseli, ker se je prepričal, da se ta podpora tudi dobro uporablja. — Potem so bile razne druge deputacije, vojaštvo, deželni odbor, načelniki raznih državnih oblastev, mestnega zastopa itd. pri ministerskem predsedniku. — Popoludne je grof Badeni obiskal v knezoškofijski palači prevz. gosp. knezoškofa.

(Prezentovan je) za župnijo Reteče pri Skofji Loki č. g. Vincencij Polaj, župnik v Ratečah pri Kranjski Gori, in za župnijo St. Jakob ob Savi č. g. Gregor Jakelj, župnik v Goričah.

(Iz Smartna pod Šmarno goro.) Letina dobro kaže; hvala Bogu, da nam je prizanesel letos z ne-zgodami. Za naše po potresu oškodovane posestnike bi bilo pač želeli, da si opomorejo. Najhujše se po-znaajo nasledki potresa pri cerkvi, katera se sedaj popravlja. Tukajšnji g. župnik M. Trček ima za-radi popravljanja težavno stališče. Ko je prišel sem pred tremi leti, našel je župnišče v tako žalostnem stanu, da je moral vse prezidati. Potem je naredil na zvonik novo streho. To vse je stalo mnogo truda in denarja, pa je trajalo samo do lanske pomladi. Potres je zelo poškodoval župnišče, katero je bilo treba iz nova popravljati. Cerkveni stolp je bil tako omajan, da so ga morali podreti, cerkev znotraj tako poškodovana, da jo je treba temeljito popra-viti. Škoda je lepih fresk, katere bodo šle z ome-tom doli s stene; sreča je, da je imenitna Šubi-čeva slika sv. Martina v glavnem altarju dobro ohranjena. Šola je razdrta popolnoma. Ze poldrugo leto nimamo učitelja. G. župnik podučuje za silo otroke na odprtem podu. Lepa šolica to, v katero priskače sedaj kako pišče, sedaj prilaja kak psiček! Pa bolje nekaj kakor nič. — Cerkev popravlja po Jeblingerjevem načrtu kranjska stavbinska družba, katera bo najbrže delo zvršila solidno in lepo zi-dani cerkvi primerno. Žal, da delo vkljub naporom g. župnika ne napreduje tako hitro, kakor bi bilo želeli, ker se stavijo zapreke od poklicane in nepo-klicane strani. — Vesel dan za našo faro je bil zadnjo nedeljo, ko je obhajal pri nas svojo prvo sv. daritev g. Jakob Benedičič. Sin revnih starišev iz mestne loške župnije je našel na Brodu ob Savi dobrotnika g. Iv. Malinška in njegovo ženo, katera sta mu pomagala, da je dovršil gim-nazijske in bogoslovne nauke. Zato je praznoval v v. junji hiši najlepši dan svojega življenja. Cerkev sicer sedaj nima prazničnega lica, ker stoje notri in zunaj odri, a domača dekleta so jo krasno olep-šala, in krepki fantje so postavili visoke mlaje, da sta bila Tacen in Smartno res krasno olepšana. Žal, da je ravno pred novo mašo legel g. Malinšek težko bolan v posteljo in ni mogel uživati splošnega ve-selja. Predno je legel, delal je še sam napise za slavnostni prostor, da bi počastil svojega ljubljenca. Zadnje črke, katere je napisal pred boleznijo, so bile: „Bogu v čast, narodu v korist!“ — Upajmo, da prinese ta lepi vspodbudni dan obilo blagoslova težko izkušani župniji in utrdi vez, ka-tera naj veže krščansko ljudstvo k njegovemu duš-nemu pastirju zlasti v takih časih, ko se splošni blagor ne da doseči brez osebnih žrtev in zloznega delovanja!

(Umesten ukaz.) Z Bleda, 2. avgusta. Opeto-vano se je letos Vaš cenjeni list pritoževal radi ne-nravnega vedenja Riklijancev, ki so v spodtiko in pohujšanje celi župniji. Nosili so se tako nespo-dobno, tudi ženske, da je sramežljiv človek moral oči stran obrniti, da ga rudečica ni oblila. Največje pohujšanje se je pa delalo na poti na Stražo, oni lepi hribček nad Zelečami. Tu so hodili Riklijanci popolnoma nagi in sicer po poti, ki je vsakemu pri-stopna, ki pelje na najlepši razgled. Naše verno ljudstvo se je močno pritoževalo, vzlasti Zelečani, sramežljive dekleta so se branile ob istih potih de-lati na domačih senožetih. Veliko škodo je trpela tudi naša revna šolska mladež, ki jim je za bori denar nosila obleko za njimi, da so se ti nesrame-žljivi Adamiti po svojem jutranjem sprehodu še le oblekli. Slavno glavarstvo je o vseh teh nerodnostih zvedelo in je dalo 25. t. m. ukaz, ki se je v nedeljo javno po službi božji objavil, ukaz za katerega mu ne moremo dosti hvaležni biti: V teku te sezi je se množijo tožbe, da gostje Riklija nastopajo na očitnih krajih v nespodobni, pohujšljivi opravi, da hodijo celo na javnih, vsakemu pristopnih krajih popol-noma nagi ter se poslužujejo šolskih otrok, da no-sijo za njimi obleko. Da se to po cesarski odredbi od 20. aprila 1854, št. 96 odpravi ter pohujšanje Riklijanskih gostov prepreči, se dotični opominjajo: 1. da smejo na očitnih cestah, potih, prostorih, pro-menadah, vzlasti pa v letovišču Bled samo v do-stojni obleki nastopiti, ogrnjene morajo imeti tudi noge; 2. da smejo tudi na manj obljudenih krajih le tako nastopiti, da se čut sramožljivosti ne žali; 3. da ne smejo za nobeno stvar rabiti otrok ali drugih mladih oseb, kar bi bilo v kvar njih nra-vnosti; 4. kateri se po tem ukazu ne ravnaajo, bodo takoj odvedeni okrajnemu glavarstvu in ne glede na sodnijsko kazn bodo trpeli policijsko kazn do 100 gold. ali 14 dnij zapor. — Upamo tedaj, da ti pohujšljivci kmalu odlazijo ali se pa dostojno vedo!

(Iz Ajdovca.) 31. julija Zuabiti bode koga za-nimalo zvedeti, da smo tudi pri tukajšnji župni cerkvi letos popravljali. Povod je dala leta 1894 iz-gotovljena streha, krita z cementno opeko. Ker pa podstrešni zidec še ni bil končan, vzbudila se je misel, ne bi bilo umestno, ob enem z zidanjem tega zidu razširiti v nekoliko vso cerkev. Ideja se je uresničila posebno, ker so se nas spomnili ro-jaki, bivajoči v tujini, in so nam prišli na pomoč z denarnimi prispevki. Cerkev se je v toliko popra-vila, da so se razširile stranske kapelice, in sicer tako, da je dobila cela cerkev obliko latinskega križa. Zidarsko delo je prevzel koncesijonirani stavbeni mojster Jožef Olivo v Novem Mestu. Da je bilo delo težavno, se lahko razume, ako se vzame v po-štev naš kraj, ki je gorat in oddaljen ter ima še tako slaba pota. Vendar so župljani radi tlačanili bodi si z dovažanjem peska, opeke in kamna, ali pa tudi pri drugem delu. Toda vsa ta pomoč bi bila še premajhna, ako bi se nas ne bili spomnili do-mačini-rojaki, poslujoč sedaj izven rojstvenega kraja. Dasiravno ne naštevam imen naših dobrotnikov, ostala bodo zapisana v župni spominski knjigi, ostala bodo v spominu hvaležnih župljanov, kateri bodo molili za-nje, zapisana bodo pa njihova imena tudi v knjigo življenja. Ker ravno pišem, ne morem si kaj, da ne bi omenil tudi še slavnosti, katera se je pri nas vršila na sv. Ano dan 26. julija. Daroval je tukajšnji rojak č. g. Janez Gnidovec novo mašo. Bil je ta dan za nas res vesel dan, pomladil se je nekako starček in je prišel v cerkev in veselje se je bralo otrokom iz lic in iz oces, ko so bili pri presveti daritvi navzoči, in marsikatero oko je poro-sila solza, ko je gospod novomašnik dal prvič svoj blagoslov. Gospoda primicijanta je prišlo počastit dvanajst duhovnikov sosedov in duhovnikov rojakov, želeč mu na mnoga leta obilo blagoslova in sreče. Dal Bog, da se želja vseh častilcev uresniči!

(Iz Savinjske doline.) Toča je zadnjo soboto jeden del gornje Savinjske doline skoro v puščavo spremenila. Kmalu po jutranji zarji prihrumeli so težko-sivi oblaki iznad Solčavskih planin; ropotalo ter bobnelo je od štirih do 1/2, osmih; zdaj se nebo zatemni kakor po noči, blisek švigne in suha toča se vsuje. Le pet minut je gospodovala, a vničila vse. Najhujše so prizadete župnije Nazaret, Mozirje in Šmihel. Lepi trtni nasadi v nazareškem samo-stanu so vničeni; v gorski župniji Šmihelu so jeli pšenico žeti, toča pa je pokončala ves žitni pri-delek. Lepe, bogato obložene gorice na Paki so živo prizadete. — Uklanjamo se previdnosti božji, ali recimo pa odkritosrčno, ni-li to šiba božja, ki udarja po nas, ker Gospodovih dni ne poznamo? Svetna oblast naj bi posegla tja, kjer se nedelje in prazniki skrunijo s hlapčevskim delom na vodi. — Na Ljubnem, kjer župnijsko cerkev razširjajo, izkopali so človeško lobanjo, katere se še lasje držijo. Izpozna se popolnoma spol in barva las, akoravno je pokopališče tik cerkve že čez 80 let opuščeno.

(Deželnozborske volitve na Štajerskem.) Nemško-nacionalni volilni odbor je za mestno skupino Slov. Bistrica, Slov. Gradec, Muto, Marenberg postavil kandidatom Jos. Šobra, trgovca v Marenbergu.

(Prepovedani semnji.) Zaradi živinske bolezni na parkljih in gobcih so v sodnih krajih Celje, Konjice in Šmarje vsi semnji za nedoločen čas pre-povedani.

(Deželnozborske volitve na Koroškem) se vršijo dne 21. septembra za skupino kmetskih občin, dne 25. septembra za mesta in trge in dne 29. sept. za veleposestvo. — Volilno gibanje bode gotovo zelo živahno na vseh straneh, ker se bodo skušale razne stranke. Glavna borba bode pa le med nemško-liberalno in nacionalno, pa med katoliško stranko nemško in slovensko, ki stopa s skupnim volilnim oklicem v boj. Dal Bog, da z vspehom.

(Dr. Gobanc — odstopil.) C. kr. deželni šolski nadzornik dr. Jos. Gobanc je stopil v „zasluženi“ pokoj. Tako se je razglasilo rainuli teden. Kako je Gobanc „nadzoroval“ koroške Slovence, znano je dosti; koliko ran je vsekal slovenskemu narodu, je v kratkih besedah težko opisati! Gotovo je, da ko-roški Slovenci ne bodo žalovali za njim. — Vprašanje je sedaj, kdo pride za Gobancem? Pišejo, da ravnatelj Končnik iz Celje. Iz javnih listov je znano, kako stališče je zavzela g. Končnik kot gimn. ravnatelj proti Slovincem. Za to pa si kar ne mo-remo misliti, da naj koroška šole odslej nadzoruje

ta gospod, kajti potem vemo, da za nas še ne pri-dejo boljši, t. j. pravičnejši časi! G. Končnik si je, kolikor vemo, sicer že brusil pete v Celovcu in na Dunaju, da doseže novo dostojanstvo, pa upamo, da zadnja beseda vendar še ni spregovorjena. Da se spregovori p r a v, zato — „videant consules“!

(Nezgod na planini.) S Koroškega: V nedeljo dne 26. julija se je podal dr. med. Blodig s so-progo iz Bregence na planino nad Malnico v Belski dolini. Žvečer sedita z ženo na trati pod vrhom, kar najedenkrat prileti kamen z vrha in zadene ženo tako nesrečno, da je obležala mrtva. Bila je stara 30 let.

(Iz Buzeta) dne 2. avgusta. Vsled prošnje, ka-tero sem poslal častitim čitateljem „Slovenčevim“ radi ponesrečenih Svetomartincev, odzvalo se je do sedaj lepo število darovalcev. Poslali so nam sledeči blag. gospodje: Benkovič Josip 5 gld., Praprotnik A. 5 gld., J. Strinar 3 gld., vlčast. g. Urh Peter, prošt v Novem Mestu 5 gld., po „Slovincu“ 5 gld., g. Levičnik Josip v Železnikih nabral 3 gld. 50 kr., vlč. g. Bogulin Miha, župnik v pokoju 2 gld., ne-imenovane Ločanke 10 gld., č. g. Pristov Ivan, ka-pelan 2 gld., g. Zorman Ivan, trgovec v Spodnji Šiški pri Ljubljani zopet nabral 17 gld., preč. gosp. Ivan Jurij, umirovljeni kanonik v Dolini 10 gld. in A. Kalan, vikar, poslal nam 1 gld. Ko sem pri zad-njem dopisu odložil pero, sem si mislil: Troje be-sede bodo ostale na papirju, kedo bode zmiraj segal v žep in pošiljal celo drugam, ko imamo sami doma potrebščin čez glavo. Toda motil sem se. Besede so segale do blagih src. Prepričali ste nas zopet, da imate sree za trpečega brata, kateremu je treba po-magati, ako je v najsrajnejih silah. Zato prisrčna hvala vsem, ki so nam materijalno pomagali, pa tudi onim, ki z nami simpatizujejo ter nas pomilu-jejo. — K tej zahvali naj še dostavim sledeče vesti: Trirazredna hrvatska šola bode od 1. septembra na-prej četverorazredna. Kregali in prepirali smo se o tem že dolgo časa. In med tem, ko gospod vodja italijanske šole sam prizna: „greh je, da eksistira italijanska šola v Buzetu“, priznavajo nam na naj-višjem mestu proti odlokom deželnega šolskega sveta sposobnost za nadaljni napredek. Zalibog! da nam manjka učiteljev. Za trirazrednico isti lansko leto morali zadostovati dve učiteljski moči, a letos se bo-jimo, da bodo za štiri razrede zopet le trije. Pravi junaki morajo biti ti učitelji, da zmagajo vse te-žave: v šoli vse žlobodra in mrgoli ukaželjne mla-dine kot v panju. Da ti malo zrasejo, bomo vi-deli, čegava je Istra! — Tiskali ste pred malo ča-som tožbo nekega dopisnika, ki je šest ur oddaljen od Buzeta. Potožil je javnosti o nepravici na tukaj-šnjem kolodvoru nastavljenih uradnikov. Pisal je tudi c. kr. ravnateljstvu južnih železnic. Kot odgovor pa je dobil dolg nos, pravo je imel vodja štacije. No, za kulisami smo zvedeli, da mora gospod vodja po-brati svoja kopita in iti razmišljati drugam o pra-vicoljubju proti Slovanom. Z njim zgubi taljanski voz zopet jedno kolo. — Simaja, o katerem sem poročal dne 3. julija, da je z nožem napadel svo-jega sosedo, moral se je dne 25. julija zagovarjati radi zavrtnega uboja in poskušnega umora nad hčerjo ubitega. Porotniki so mu prisodili smrt na vešalih. Tu v Buzetu se je ubijalec vedno junaškega kazal, ga je li potrla ta obsodba? Ne vemo. Pra-vijo, da so rovinjski porotniki vsi Italjani. Evo, kaj piše dopisnik „Sloge“: „Zdelo se mi je sodeč po licu in obleki, da so med porotniki nekateri Hrvatje. A kadar jih je predsednik klical po imenu, oglasil se je samo eden „ovdje sam“, vsi drugi „presente“. No, opazil sem pa med onimi, ki so prisegali ta-lijanski, da jim italijanski jezik ni materin, ker so nekateri izgovarjali besede prisega kot papige. Čudil sem se, da so ti ljudski sodniki taki plašljivci, da se sramujejo priseči pred Italijani v hrvatskem ma-terinskem jeziku. Zaista to ne služi na čast njima niti častnom naslovu pučkih sudaca, kojeg tako ne-častno obnašaju“. Tako je!

(Nakup pšenice, rži in ovsa.) C. in kr. vojaški erar kupi za preskrbovalni magacin v Gradcu 6400 meterskih centov rži, 16.200 meterskih centov ovsa; v Mariboru 6.150 meterskih centov pšenice, 16.060 meterskih centov rži, 7.400 meterskih centov ovsa; v Bruku ob Litavi 8.100 meterskih centov rži; v Celovcu 4.800 meterskih centov rži; v Ljub-ljani 600 meterskih centov ovsa; v Trstu 1.400 meterskih centov ovsa; v Gorici 3300 meterskih centov ovsa, v Pulju 1200 meterskih centov ovsa.

Zito je oddati v mesecih september 1896 do maja 1897. Prodajne ponudbe so vložiti do 3. septembra 1896, desete ure dopoldne pri c. in kr. intendanci 3. voja v Gradcu. Kupna objava se lahko tudi pogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Novice iz Amerike.) Preč. g. I. Stariha v St. Pavlu, Minn., je postal generalni vikar, ker je monsign. Caillet radi bolehnosti odpotoval na Francosko. — Pri Loganu v Jowi je trčil po neprevidnosti strojevodje esebni vlak ob tovarni vlak. Smrt je našlo 28 oseb, 51 jih je hudo ranjenih. — Iz Kube se poroča, da vlada mej španjsko armado rumena mrzlica. Povprečno umrje na dan 40—100 vojakov. V mestu Havani je po bolnicah okoli 6000 bolnikov. — Zetev večinoma prav dobro kaže, le lan ne obeta dobre žetve.

Društva.

(Vabilo) k shodu slov. delavskih stanov dne 15. in 16. avgusta v Ljubljani v rokodelskem domu, Poljske ulice. — Vspored: Zborovalci se zbirajo dne 15. avgusta zjutraj v rokodelskem domu v Poljskih ulicah: Ob 8. je sv. maša v cerkvi Jezusovega Srca. Prvo posvetovanje je od 9.—12. v rokodelskem domu. Posvetovanje se nadaljuje od 2.—4. Ob 4. priredi slov. katol. del. pevsko društvo „Zvon“ veselico. — Dne 16. avgusta: Ob 8. sv. maša v cerkvi Jezusovega srca. Ob 10. shod slov. katol. del. društva. — Izvrševalni odbor slovenskih delavskih stanov.

(Vabilo na slavnostno otvoritev Triglavске koče) „Slovenskega planinskega društva“, katera se bode vršila v ponedeljek, dne 10. avgusta t. l. na Kredarici. Častiti rojaki in prijatelji! „Slovensko planinsko društvo“ je srečno dogotovilo malo pod vrhom slovenske, da, najvišje slovenske gore, veličastnega Triglava, postavljeni planinski dom, močen in ličen, trden in pripraven, najudobneje narejen in opravljen. Draga je ta imenitna, iz stoletnih mecesnov zgrajena domača stavba, a ne predraga za naš sloveči, od nekdaj slovenski Triglav, ne predraga za nje preugodno, visoko lego in nje velerazgledno stojišče. Neprecenljive vrednosti pa je ta prelepi gorski dom tudi zategadelj, ker z njim smo rešili domačo čast trdno in neomajno. S to veselo in ponosno zavestjo prevladno vabimo: Prispejte, častiti rojaki in prijatelji, od blizu in daleč dne 10. avgusta na jasno, razgledno Kredarico, da dostojno in slovesno otvorimo tu na široki, prijazni planici stoječi novi planinski dom, ter da posetimo tudi nebotični vrh sivega očaka Triglava in pozdravimo slavitelja Aljažvega stolpa prelepo zemljo slovensko in nje vrli rod. Pridite in poslavite z nami preveseli slovenski praznik! — Vspored: Odhod iz Ljubljane v nedeljo dne 9. avgusta zjutraj ob 7. uri 10 min., oziroma iz Siške ob 7. uri 18 min. prihod na Dovje ob 9. uri 44 min. dopoldne. Kosilo v Mojstrani pri Šmercu. Odhod iz Mojstrane ob 12. uri opoldne skozi Kot. Prihod do nove koče na Kredarici ob 7. uri zvečer. Po dohodu v kočo odpočitek in večerja; potem (po domačem redu do 10. ure) zabava: petje, kres in žarnice. Drugo jutro ob 4. uri odhod na Triglav, prihod na vrh ob peti uri. Po povratku z vrha ob 9. uri zjutraj svečana blagoslovitev in otvoritev koče. Ob 11. uri dopolud. odhod iz koče skozi Kot ali Krmo v Mojstrano, prihod v Mojstrano ob 5. uri popoldne. V Šmerčevi gostilni odpočitek in večerja. — Odhod v Ljubljano dne 10. avgusta ob 6. uri 27 min. zvečer, oziroma po noči dne 11. avgusta ob 3. uri 22 min., ali dopoludne ob 9. uri 11 min. Prihod v Ljubljano dne 10. avgusta ob 9. uri 4 min. zvečer, oziroma dne 11. avgusta ob 5. uri 52 minut zjutraj, ali ob 11. uri 25 min. zjutraj. Za dobra ležišča je v najudobnejše opravljene koči dovolj preskrbljeno. Spalnica spodnja za gospode in gornja za dame kurjena; takisto obednica ob kuhinji topla. Kdor ne vzmore hoje na vrh Triglava, počaka na Kredarici, odkoder je do malega tako velikanski in krasen razgled, kakor z vrha — celo na morje. Živeža in pijače bo obilo dobiti v koči; za pot se vsak lahko preskrbi pri Šmercu v Mojstrani. Slavnostna otvoritev je tako urejena, da se vsak turist utegne udeležiti sv. maše ali zjutraj v Ljubljani ali pa ob 10. uri potem na Dovjem. Da bo moči dovoljno poskrbeti za postrežbo v Mojstrani in v koči ter za vodnike in nosače, naj blagovoli vsakdo svojo udeležbo po dopisnici naznati odboru podpisanega društva najkasneje do petka opoldne. S planinskim pozdravom

„Slov. plan. društvo.“

(Mestna hranilnica v Radovljici.) V mesecu juliju 1896 je 49 strank vložilo 14.660 gld. 13 kr., 6 strank vzdignilo 3314 gld. 4 kr., 12 strankam se je izplačalo posojil 5732 gld., stanje vlog 28 807 gld. 67 kr., denarni promet 35.560 gld. 13 1/2 kr.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Telegrami.

Trst, 4. avgusta. V minuli noči je nastala tu grozna nevihta, ki je povzročila veliko škodo. Ob enem so preplavili morski valovi nižje ležeče ulice in ceste.

Dunaj, 4. avg. Avstro-ogerski ministerski odposlanec v Marokko, Boleslawski, je umrl včeraj v Karlovih Varih.

Budimpešta, 4. avg. Kongres ogerskih občinskih in okrožnih notarjev je otvoril z daljšim govorom notranji minister Perczel. V svojem govoru je naglašal potrebo preosnove uprave ter izjavil, da predloži vlada bodočemu državnemu zboru dotične predloge.

Rim, 4. avgusta. Dr. Laponi, telesni zdravnik sv. očeta, je naznanil, da je priporočil papežu, naj ostane iz previdnosti jeden dan v sobi, ker se je preveč utrudil prejšnji dan dopoludne, ko je vsprejel romarje iz Amerike in zvečer predsedoval pri slovesnem zboru sv. Frančiška Asiškega. Nadalje je vsprejel sveti oče člana pripravljalnega odbora za prvi mejnarodni protiframasonski shod ter izrazil svojo radost nad nameravnim podjetjem in obljubil vsestransko pomoč.

Carigrad, 4. avgusta. Armenski patrijarh namerava odložiti svojo čast, ako dojde nepovoljen odgovor od turške vlade na zahteve krščanskih zastopnikov.

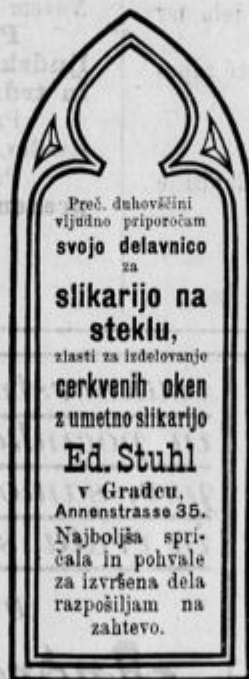
Za slabotne

bolehave vsled pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preizkušenega učinka je **železnato vino** lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta) priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica velja 1 gld., pet pol literskih steklenic gld. 4-50. (122 50—24) 2

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
3	9. zvečer	734.6	18.5	sr. jzah.	skoro obl.	
4	7. zjutraj	734.6	15.8	sl. vzh.	jasno	0.0
	2. popol.	735.4	26.3	sr. jzah.	del. oblač.	

Srednja večerajšnja temperatura 19.7°, za 0.1° nad normalom.

521 52-3

Katoliška Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Slovensko-nemški slovar.

Izdan na troške rajnega knezoškofa Ant. Al. Wolfa.

Uredil

M. Pleteršnik.

Dva zvezka (118 pól vél. osm.), nevezana 11 gld. 50 kr., vezana v polfranc. izvirnih platnicah 14 gld. 50 kr.

VABILO

k

otvorjenju „salona“

v gostilni na stari pošti v Mokronogu
dné 9. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne
s sodelovanjem godbe iz Planine.

Vstop je brezplačen in vsakemu prost.

Za prav dobra gorka in mrzla jedila in za izvrstno vino in pivo je skrbnjeno. — Postrežba točna in cena.

K mnogobrojni udeležbi vabi najljubše

Ignacij Majcen,

541 1—1

krčmar na „Stari pošti“.

Gimnazijsko odgojišče

Št. Pavel na Koroškem.

Javna nižja gimnazija, in vsled ukaza vis. ministerstva od šolskega leta 1897/98 naprej tudi **višja gimnazija s pravico javnosti.**

Sprejemna skušnja dné 16. septembra.

Natančneje pové ustno ali pismeno

P. Wilhelm,

538 2—1

prefekt odgojišča.

Zavod
34 za 26-15

umetnost

slikarij

na

steklo

B. Škarda

v Brnu.

Specijaliteta:

Izdelovanje cerkvenih oken.

Sedemkrat odlikovan.

Ceniki zastoj in franko.

Katalogi na upogled.

Tovarniška zaloga 248 20-19
šivalnih strojev in pristojev za vozarenje

Iv. Jax v Ljubljani, Dunajska
cesta šte. 13

priporoča kot najboljši pristoj za vozarenje na daljavo

„Dürkopp-Diana“

Katalogi zastoj in franko.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja

tinktura za kurja očesa

Sigurno sredstvo proti kurjim očesom in otrdelosti kože na nogi, ima veliko prednost, ker se s čopičem namaže na boleči del noge.

Stekleničica z navodilom za rabo in s čopičem vred velja 40 kr., dvanajst stekleničic 3 gld. 50 kr. 445 8

Dobiva se v

lekarni Trnkóczy-jevi

poleg mestne hiše v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan s pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Razglas.

Dné 10. avgusta se bo oddalo pri novi šoli v Mengšu delo za barvanje vrat in oken po licitandi.

Vrata so z malo izjemo na prvo roko pobarvana, torej se bodo še enkrat barvala in pleskala. — Drugo delo je vse znova izvršiti.

Kdor želi to delo prevzeti, naj se oglasi dné 10. avgusta, t. j. sv. Lovrenca dan ob 9. uri.

Ivan Zorec,
načelnik stavbenega odbora.

530 3—2

Turjaška graščina išče mlajšega, še trdnega umirovljenega

duhovnika,

ki bi hotel opravljati na graščini vknjižene ustanovne sv. maše. Za plačilo prejme v gotovini 400 gld., prosto stanovanje v gradu in drva. 536 2—1

Oglasila sprejema in daje natančnejša pojasnila: **Grofovi Auerspergovi gozdni in upravni urad v Hammerstil-u.** Pošta Ig pri Ljubljani.

Sidro

Liniment. Capsici comp.

18—17 z lekarni Richter-jeve v Pragi 296

priznane izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 70-70

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma 501 10-7

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

St. 22.685. 523 3—3

Razglas.

Zaradi oddaje gradnje avgmentacijskega hranišča za c. in kr. pešpolk št. 17 v Ljubljani, za katero so troški proračunjeni na 41.662 gld. 39 kr., vršila se bodo pri podpisnem magistratu (v pisarni mestnega stavbinskega urada) ponudbena obravnava dné 10. avgusta letos ob 11. uri dopoldne, sprejemale pa se bodo do tega časa tudi pismene ponudbe.

To se naznanja z dostavkom, da so te stavbe se tikajoči načrti in proračuni, kakor tudi stavbinski pogoji pri mestnem stavbinskem uradu razgrnjeni na upogled.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 22. julija 1896.

Natečaj.

Kopanje tal za polaganje kabla in postavljanje drogov za prevoznike pri mestni elektrarni se razpiše.

Napraviti je: približno 8800 m. jarkov za kablji, 40—50 cm. širokih, 60—80 cm. globokih; približno 8000 m. jarkov za kablji iste globočine, vendar pa tolike širokosti, kakor je potrebna za kopanje tal.

Za ta dela je preskrbeti tudi pesek, v katerega se polagajo kabli, kakor tudi opeko, s katero se kabli pokrijejo.

Postaviti je nadalje približno 700 drogov in ima vsa dotična dela ter eventualno tudi dobavo materiala (gramoza) preskrbeti podjetnik.

Podjetniki, ki bi radi prevzeli omenjena dela in dobave, naj vložé zapečatene ponudbe s 5% nim vadijem najkasneje

do poludne 17. avgusta 1896

pri podpisnem magistratu. Pogoje dobave in predpise gledé teh del dobiti je pri mestnem stavbinskem uradu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 31. julija 1896. 539 3—1

St. 8165. 533 3—1

Razpis.

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpraznjenih

sedem deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1896/97.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari in so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1. **Plačujoči učenci**, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in
2. **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., sešijamo

do 31. avgusta 1896. leta

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam je priložiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma varuhov zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovršé to šolo, le dve leti vojaške prezentne službe.

Deželni odbor kranjski.
Ljubljana, dné 27. julija 1896.

Cement,

železniške šine,

traverze,

264 36

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stropov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Dunajska borza.			
Dné 4. avgusta.		Dné 3. avgusta.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 75 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 75 „	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 „ 50 „
Avstrijska zlata renta 4%	123 „ 45 „	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189 „ 25 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 „ 15 „	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 50 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 25 „	Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 „ 75 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 45 „	Dunavske vravnave srečke 5%	126 „ 75 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	968 „ — „	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109 „ 75 „
Kreditne delnice, 160 gld.	358 „ — „	Posojilo goriškega mesta	112 „ — „
London vista	119 „ 65 „	4% kranjsko deželno posojilo	— „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 65 „	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 45 „
20 mark	11 „ 72 „	Prioritetne obveznice državne železnice	225 „ — „
20 frankov (napoleonor)	9 „ 50 1/2 „	„ „ južne železnice 3%	171 „ 10 „
Italijanski bankovci	44 „ 35 „	„ „ južne železnice 5%	128 „ 60 „
C. kr. cekini	5 „ 54 „	„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „
		Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. — kr.
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	187 „ — „
		Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	17 „ 80 „
		Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ 75 „
		Salmove srečke, 40 gld.	69 „ 50 „
		St. Genois srečke, 40 gld.	70 „ — „
		Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 „ — „
		Ljubljanske srečke	23 „ — „
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 „ 25 „
		Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3385 „ — „
		Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	419 „ — „
		Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 „ — „
		Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61 „ — „
		Montanska družba avstr. plan.	79 „ — „
		Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155 „ — „
		Papirnih rubljev 100	126 „ 62 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.